

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/12/2020
Identifikačné číslo spisu: 9520100086
Dátum vydania rozhodnutia: 26. januára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9520100086.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci obžalovaného Z. V. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d), písm. e) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 26. januára 2021 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného Z. V. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica zo 7. septembra 2020, sp. zn. BB-4T/13/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného Z. V. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica zo 7. septembra 2020, sp. zn. BB-4T/13/2020 bol obžalovaný Z. V. (ďalej aj len „obžalovaný“) uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods.1, ods. 2 písm. d), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

dňa 4. augusta 2019 v čase okolo 20.15 hod. v X. B. v bytovom dome na ulici X. č. XX na prvom poschodí v byte číslo X, na základe osobných vedomostí o dennom režime poškodenej F. V. (V.), jeho manželky, ako aj na základe vedomostí získaných z jej sledovania po tom, ako táto opustila ich spoločnú domácnosť za použitia pravého kľúča bez súhlasu vlastníčky F. V. vošiel do predmetného bytu v čase, keď sa poškodená v ňom nenachádzala v úmysle usmrtiť ju. Následne, po tom, ako poškodená do bytu vošla v priestoroch chodby ju fyzicky od chrbta napadol tak, že jej prekryl hlavu a vrchnú časť tela županom, následne ju udrel do oblasti tváre a opakovane ju bodal neznámym predmetom do hornej časti tela. Poškodená sa jeho útoku bránila rukami a utrpela 2 bodné rany v oblasti ľavej axily (podpazušia), 1 bodnú ranu v oblasti ľavého ramena, 4 bodno-rezné rany v oblasti ľavého predlaktia, 1 bodnú ranu v oblasti ľavého prsníka, 2 bodno-rezné rany v oblasti ľavej hornej končatiny s poruchou pohyblivosti zápästia a palca, v dôsledku ktorých zranení je poškodená F. V. aj

v súčasnej dobe práceneschopná, pričom bez aktívnej obrany poškodenej a poskytnutia rýchlej laickej a odbornej lekárskej pomoci bezprostredne hrozila jej smrť.

Za to súd prvého stupňa obžalovanému uložil podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b), § 41 ods. 2 Trestného zákona úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsať) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona bol obžalovanému uložený ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obžalovanému uložil povinnosť nahradit' škodu poškodeným:

F. V., nar. X.H. XXXX v Y., trvale bytom X. č. XX, X. B., vo výške 40.000 eur (slovom štyridsaťtisíc eur).

DÔVERE zdravotnej poisťovni, a.s. Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, IČO 35 942 436 na účet číslo IBAN: R XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX, KS: XXXX a SS XXXXX škodu vo výške 2.443,13 eur (slovom dvetisícštyristoštyridsaťtri eur a trinásť centov),

Sociálnej poisťovni, pobočka Nové Zámky, Nám. Gy. Széchényiho 10, 940 58 Nové Zámky vo výške 500,80 eur (slovom päťsto eur a osemdesiat centov).

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku sa poškodená F. V., nar. X.H. XXXX v Y. so zvyškom nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

Obžalovaný podal ihneď na hlavnom pojednávaní konanom 7. septembra 2020 priamo do zápisnice odvolanie, a to proti výroku o vine, treste, ako aj výroku o náhrade škody, pričom uviedol, že odvolanie písomne odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozsudku.

Dňa 2. októbra 2020 bolo prvostupňovému súdu doručené písomné odôvodnenie odvolania, ktoré podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu doc. JUDr. Štefana Kočana, PhD. Obžalovaný v odvolaní uviedol, že rozsudok prvostupňového súdu je nejasný, nezrozumiteľný, súd vyhodnotil v rozsudku len dôkazy v neprospech obžalovaného, ale naproti tomu sa nezaoberal dôkazmi vykonanými v jeho prospech. Napríklad tvrdenia znalca MUDr. Pavla Gavaľa, PhD., ktoré boli v jeho prospech, sa v rozsudku vôbec neuvádzajú. Súd považoval výsluchy rodinných príslušníkov poškodenej za dôveryhodné, na strane druhej výpoveď sestry obžalovaného, ako aj písomný dôkaz od spoločnosti R. za nedôveryhodné. Obžalovaný nesúhlasil ani s tým, že z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní by bolo jednoznačne preukázané, že skutok popísaný v obžalobe sa stal a že by ho spáchal práve obžalovaný. Ďalej uviedol, že si je vedomý, že poškodenej ublížil na zdraví, preto ani neurobil žiadne vyhlásenie, no na strane druhej je nevinný, tak ako sa uvádzalo vo výroku obžaloby podanej prokurátorom. Poukázal na svoju výpoveď na hlavnom pojednávaní, kde opísal svoje spolužitie s poškodenou. V záverečnej reči zdôraznil, že ho poškodená psychicky vydierala z dôvodu, aby na ňu prepísal byt a vydedil svoju dcéru. Nesúhlasil s tým, že si mal zistiť jej denný režim a sledovať ju, nakoľko sama poškodená sa k nemu po ich rozchode niekoľkokrát vrátila. Začiatok psychického vydierania datoval obžalovaný od ich zoznámenia s poškodenou, kedy na jej návrh začal s ňou jazdiť na kamióne, pričom dal výpoveď v spoločnosti L.. Ich svadba bola pred príbuznými obžalovaného utajená a to z dôvodu, že by rodina obžalovaného nesúhlasila so svadbou a to z dôvodu, že poškodená, bola trikrát vydatá, mala dlhy a jej snahou bolo, aby sa stali manželmi a potom na ňu prepísal byt. Túto skutočnosť je možné potvrdiť aj v tom, že keď prvýkrát poškodenej od poškodeného odišla v mesiaci máj 2020, potom sa vrátila, mali spolu sex a keď nesúhlasil s prepisom bytu, zase odišla. Psychické vydieranie podľa obžalovaného vyvrcholilo dňa 4. augusta 2019, kedy sa rozhodol ísť k poškodenej do bytu, aby sa s ňou dohodol, že na ňu byt prepíše, no psychické vydieranie u neho

vyvolalo skrat, ktorý vyvrcholil tým, že jej ublížil na zdraví. Obžalovaný tvrdil, že od bytu poškodenej mal kľúče, ktoré si navzájom dali urobiť v niekoľkých kusoch. Uviedol, že do jej bytu išiel riadne vchodom, nemal pri sebe žiadnu tašku, igelitku a podobne (čo je vidieť aj na kamere z vchodu činžiaka). Nespomínal si, že by poškodenej prehodil cez hlavu župan a tak by ju bodal. Na župane neboli žiadne diery po bodaní, čiže župan nebol poškodený. Keby jej prehodil župan cez hlavu, tak ako to uvádza poškodená a bol by ju bodal, tak by boli na župane diery a ona by nemohla ani dvihnúť ruky. Podľa vyjadrenia znalca mala bodné rany na podpazuší, ruke, čo nie je možné, keby mala prehodený župan cez hlavu. Opakovane podotkol, že on si na žiadne skutočnosti, ktoré sa stali v byte poškodenej nespomína, no vie s určitosťou povedať, že nešiel do jej bytu, aby ju zavraždil, nesledoval ju a ani sa na nič nepripravoval, naopak on ju miloval. Čo sa udialo po jej príchode do bytu si nepamätá, len keď zbadal krv, tak utiekol preč, lebo sa zľakol. Nikdy sa poškodenej nevyhrážal, ani jej nechcel ublížiť, lebo ju miloval. K výpovedi poškodenej z hlavného pojednávania uviedol, že sa nezakladá na pravde, pričom ona chcela svadbu, ona chcela, aby príbuzní obžalovaného na svadbe neboli. Zdôraznil, že on bol stále zamestnaný, riadne jazdil na kamióne a peniaze, ktoré zarobil na dohodu išli na účet poškodenej. Poškodená nechcela, aby bol evidovaný na úrade práce. V rámci výpovedí namietal skutočnosť, že poškodená na hlavnom pojednávaní dňa 5. augusta 2019, uviedla, že vybehla z bytu za obžalovaným na spoločnú chodbu, kde ostala stáť a kričala o pomoc, kým neprišiel sused U. L.. Svedok U. L. na hlavnom pojednávaní uviedol, že na krik vybehol zo svojho bytu, na spoločnú chodbu bytov, videl otvorené dvere do bytu poškodenej, ktorá sa opierala o stenu niekde v priestore, kde je kúpeľňa. Poškodená uviedla vo výpovedi dňa 5. augusta 2019, že sused U. L. utieral v jej byte krv zo zeme a potom to hádzal do vane. Túto skutočnosť svedok vo svojej výpovedi nepotvrdil. V ohliadke z miesta činu nie sú uvedené krvné stopy na zemi. Čo sa týkalo výpovedí svedkov R. R., Z. Y., ktorí sú zároveň príbuzní poškodenej, uviedol, že tieto výpovede sú nevierohodné. Poukazoval aj na účelovosť výpovede svedkyne E. F., ktorá bola vypočutá na návrh splnomocnenca poškodenej, pričom ani obžalovaný ani jeho obhajca neboli o výpovedi na hlavnom pojednávaní vyrozumení. Účelovosť jej výpovede videl v tom, že táto svedkyňa uviedla, že obžalovaného videla ako sa pohybuje okolo činžiaku poškodenej aj doobeda aj poobede, aj v piatok aj vo štvrtok pred skutkom. S tým, že obžalovaný uviedol, že na hlavnom pojednávaní predložil písomné vyjadrenie spoločnosti R. s.r.o., kde je uvedený, že aj vo štvrtok aj v piatok bol v práci celý deň. Za najpodstatnejšiu vec svojej obhajoby považoval výpoveď znalca MUDr. Pavla Gavalu, PhD., ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že pri prijatí poškodenej do nemocnice úrazovo krvácajúci šok nebol, pretože k zasiahnutiu veľkých ciev nedošlo. V prípade, že by nedošlo k zasiahnutiu radiálneho nervu a jeho prerezaniu, zranenia, ktoré poškodená utrpela, by sa hodnotili zo súdnolekárskeho hľadiska ako zranenia ľahké. Taktiež znalec uviedol, že tieto závery konzultoval deň pred pojednávaním s chirurgom, ktorý vykonal ošetrenie poškodenej v nemocnici, rovnako aj telefonicky sa spojil s poškodenou. Na hlavnom pojednávaní taktiež uviedol, že sa nedá určiť hĺbka bodných rán, to sa dá zistiť len pri pitve. Znalec ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že pri ošetrení v nemocnici nebol diagnostikovaný úrazovo krvácajúci šok u poškodenej, upravil závery svojho znaleckého posudku v tom smere, že pri stávajúcich zistených zraneniach, najmä z titulu krvácania, nebola poškodená bezprostredne ohrozená na živote (strana 11 zápisnice z hlavného pojednávania dňa 4. augusta 2020). Poukázal aj na stranu 8 rozsudku, kde sa analyzujú kamerové záznamy. Obžalovaný vchádzal do vchodu poškodenej 20:14:14 hod. nemal žiadnu tašku, z vchodu vychádzal o 20:37:17 hod. - nemal žiadnu tašku. Až na záznamoch z vchodu činžiaka, kde obžalovaný býva je vidieť, že má pod pazuchu nejakú tašku, keď odchádzal zo svojho bytu. Taktiež je podľa neho preukázané, že do bytu poškodenej nešiel za účelom jej ublížiť, nemal so sebou žiaden predmet. Poukazuje na stranu 10, kde je uvedené, že prišiel do bytu poškodenej už s útočnou bodno-reznou zbraňou a s touto aj odišiel po skutku. Z kamerového záznamu z vchodu činžiaka poškodenej je jasne preukázané, že do bytu poškodenej nešiel so žiadnou bodno-reznou zbraňou a ani pri odchode z jej bytu nemal žiadnu bodno-reznú zbraň. Obžalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1To/9/2014, ktoré sa zaoberá problematikou úkladnej vraždy a na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. decembra 2016, sp. zn. Tpj 57/2016.

Podotkol, že v žiadnom prípade nešiel do bytu poškodenej s úmyslom ju zavraždiť. V čase spáchania skutku bol v zlom psychickom aj zdravotnom stave. Nestravoval sa, len fajčil a užíval lexaurín. To považuje aj za výpadok pamäti v čase, keď sa dopustil skutku. Spamätal sa až v čase, keď zbadal krv,

a vtedy sa zľakol a ušiel preč. Konštatuje, že nikdy nebol trestaný, nedopustil sa žiadneho priestupku, celý život poctivo pracoval a poctivo žil. Nikdy sa nevyhrážal poškodenej, čo aj ona sama potvrdila. Na hlavnom pojednávaní neurobil žiadne vyhlásenie, nakoľko si bol vedomý, že poškodenej ublížil na zdraví. Vzhľadom na horeuvedené, obžalovaný navrhol Najvyššiemu súdu SR, aby zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-4T/13/2020, aby vydal vlastný rozsudok, so zmenou právnej kvalifikácie na zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods.1, ods. 2, písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods.1 písm. c) Trestného zákona, alternatívne, aby zrušil rozsudok a vec vrátil na došetrenie na špecializovaný trestný súd.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že na podanom odvolaní trvá, pridrižiava sa písomných dôvodov odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal na podklade odvolania obžalovaného, ktoré podal ako oprávnená osoba podľa § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, včas podľa § 309 ods.1 Trestného poriadku, v súlade s § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal obžalovaný odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Čo sa týka konania pred prvostupňovým súdom, najvyšší súd uvádza, že boli dodržané všetky základné zásady trestného konania, ktoré sú uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku. Predovšetkým zásady zákonného procesu § 2 ods. 7 Trestného poriadku, práva na obhajobu § 2 ods. 9 Trestného poriadku, zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci § 2 ods. 10 Trestného poriadku, zásady voľného hodnotenia dôkazov § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

K výroku o vine:

Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacich podstatu súdených trestných činov treba hneď úvodom uviesť, že napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že predmetné skutky sa stali spôsobom popísaným vo výroku napadnutého rozsudku, že ich spáchal obžalovaný Z. V. a že z jeho konania nastali tam uvedené následky.

Konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku netrpí chybami, pre ktoré by bolo bez ďalšieho potrebné zrušenie napadnutého rozsudku a jeho vrátenie súdu prvého stupňa. Najvyšší súd zistil, že Špecializovaný trestný súd v rámci hlavného pojednávania vykonal v predmetnej veci všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto potom následne náležite vyhodnotil v zmysle zásady podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správnejmu záveru, že výsledkami vykonaného dokazovania, bolo preukázané bez akýchkoľvek pochybností, že obžalovaný Z. V. sa dopustil skutku uvedeného v obžalobe. V odôvodnení napadnutého rozsudku (§ 168 Trestného poriadku) prvostupňový súd jasne, odborne a pomerne obsérne konštatoval, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými právnymi úvahami sa spravoval v rámci hodnotenia dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé ako sa súd vysporiadal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázkach viny a trestu. Je možné sa stotožniť so závermi súdu prvého stupňa v tom smere, že dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Osobitne je však potrebné zaujať stanovisko k obhajobnej argumentácii týkajúcej sa vyhodnocovania vierohodnosti svedeckých výpovedí jednotlivých svedkov. V tomto smere nie je pravdivé tvrdenie obžalovaného, že súd považoval za dôveryhodné výsluchy svedkov - rodinných príslušníkov poškodenej a na druhej strane výsluch sestry obžalovaného a písomný dôkaz od spoločnosti R. za nedôveryhodné. Súd nedelia dôkazy na dôveryhodné, či nedôveryhodné v závislosti od toho, či konkrétny dôkaz obstaral obžalovaný alebo poškodenej. Práve naopak, súdy sa pri zabezpečovaní a vyhodnocovaní dôkazov riadia predovšetkým zásadou obsiahnutou v ustanovení § 2 ods.10 Trestného poriadku upravujúcu zásadu náležitého zistenia skutkového stavu a zásadu vyhľadávaciu, pričom nemenej dôležitá je aj zásada voľného hodnotenia dôkazov obsiahnutá v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Skutočnosť, či bude súd považovať dôkaz za dôveryhodný, nedôveryhodný resp. vôbec či dôkaz vykoná, sa rozhodne nezakladá na akomsi

vnútornom pocite súdu, formovanom v závislosti od toho kto dôkaz obstaral. Samotné hodnotenie dôveryhodnosti v trestnom konaní nie je samo osebe dôkazom v trestnom konaní, ale len vyjadrenie hodnoty posudzovaného dôkazu. V rámci spochybňovania dôveryhodnosti svedeckých výpovedí obžalovaný poukázal na výpoveď poškodenej z hlavného pojednávania z 5. augusta 2019, kde poškodená uviedla, že vybehla z bytu za obžalovaným, kde ostala stáť a kričala o pomoc, kým neprišiel sused U. L.. Pričom U. L. na hlavnom pojednávaní uviedol, že na krik vybehol zo svojho bytu, na spoločnú chodbu bytov, videl otvorené dvere do bytu poškodenej, ktorá sa opierala o stenu niekde v priestore, kde je kúpeľňa. Opätovne poukázal na výpoveď poškodenej z 5. augusta 2019, kde vypovedala, že svedok U. L. utieral v jej byte krv zo zeme a potom to hádzal do vane. Pričom túto skutočnosť svedok U. L. vo svojej výpovedi nepotvrdil. Ani v obhliadke miesta činu nie sú uvedené krvné stopy na zemi. Uvedená konfrontácia svedeckých výpovedí zo strany obžalovaného je v predmetnej situácii irelevantná. Svedkovia vypovedali vo všetkých zásadných otázkach zhodne v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní. Nemenej dôležitá je aj skutočnosť, že ich výpovede vzájomne korešpondujú, častokrát nielen v zásadných tvrdeniach. Z tohto dôvodu je absolútne bezpredmetné zaoberať sa skutočnosťou, či poškodená v čase, keď po spáchaní skutku kričala o pomoc stála v priestore spoločnej chodby bytov alebo sa opierala o stenu niekde v priestore bytu, kde je kúpeľňa. Rovnako tak nie je možné považovať za nevierohodné výpovede poškodenej a svedka U. L. len z dôvodu, že sa tieto stopercentne nezhodujú v tom, že podľa výpovede poškodenej mal svedok U. L. utierať v jej byte krv zo zeme a potom to hádzať do vane, avšak túto skutočnosť samotný U. L. vo svojej výpovedi neuviedol. Je nutné si uvedomiť, že človek nie je stroj schopný si zapamätať celý skutkový dej a následne ho od slova do slova zreprodukovat' zhodne ako ďalší jednotlivec. Práve situácie, keď dvaja jednotlivci vypovedajú o určitej udalosti takmer totožne, môžu vzbudiť podozrenie na nevierohodné výpovede. Pokiaľ obžalovaný namietal, že v rámci obhliadky miesta činu neboli uvedené krvné stopy, najvyšší súd upriamuje pozornosť na fotodokumentáciu obhliadky miesta činu (čl. 159-167a), kde sú detailne vyznačené krvné stopy, pričom na poslednom z uvedených čísiel listov sa nachádzajú vysvetlivky, ktoré konkrétne poukazujú na zaznamenané krvné stopy. Navyše zo zápisnice z hlavného pojednávania (čl. 496), je zrejmé, že obžalovaný mal možnosť sa vyjadriť k množstvu listinných dôkazov, medzi ktorými bola aj zápisnica o obhliadke z miesta činu s fotodokumentáciou, no napriek tomu sa obžalovaný k žiadnemu z týchto dôkazov nevyjadril. Obžalovaný považoval za účelovú aj výpoveď svedkyne E. F., ktorá bola vypočutá na hlavnom pojednávaní na návrh splnomocnenca poškodenej. Účelovosť tejto výpovede obžalovaný vzhliadol v tom, že svedkyňa vo výpovedi uviedla, že chodila do činžiaku za synom, kde býva poškodená a tam videla obžalovaného ako sa pohybuje okolo činžiaku. Uviedla, že ho tam videla aj doobeda aj poobede, aj v piatok aj vo štvrtok pred skutkom. Pričom obžalovaný tvrdí, že už na hlavnom pojednávaní predložil písomné vyjadrenia od spoločnosti R. s.r.o., kde je uvedené, že aj vo štvrtok aj v piatok bol celý deň v práci. Poukazuje pritom aj na skutočnosť, že o výpovedi F. nebol ani, on ani jeho obhajca vyzrozmeneý. Svedkyňa F. vo svojej výpovedi uviedla, že býva na X. ul. XX v X. B., tu vlastní byt na XX. poschodí, na X. poschodí tohto bytu býva jej syn, ktorému chodí pomáhať s jeho dieťaťom. Po odvysielaní televíznej reportáže ohľadom súdneho procesu si uvedomila, že v čase 2-3 týždne predtým ako bola suseda napadnutá, videla v podstate každý deň v blízkosti domu obžalovaného. Na otázku obhajcu okrem iného opakovane uviedla, že obžalovaného vídava v rôznych časoch aj doobeda aj poobede, aj v piatok aj vo štvrtok pred skutkom. K obhajobe obžalovaného, ktorý uvádza, že bol v tom čase v práci je potrebné uviesť, že spoločnosť R. service s.r.o. poskytla informáciu, že obžalovaný u nich pracoval od 31. júla 2019 do 4. augusta 2019 a prácu si bol pozrieť aj 30. júla 2019. Pričom spoločnosť uvádza, že pracoval každý pracovný deň do piatku 2. augusta 2019 zhruba do 17:00 hod. K tomuto tvrdeniu treba dodať, že svedkyňa F. registrovala obžalovaného nielen posledné dva dni pred skutkom, ale dva až tri týždne. Uvedená výpoveď svedkyne F. v podstate korešponduje s výpoveďami samotnej poškodenej, ako aj s výpoveďami svedkov R. R. a svedka Z. Y., ktorí vo svojich výpovediach zhodne uvádzali, že zaregistrovali zvýšenú prítomnosť obžalovaného na miestach, kde sa zdržiavala poškodená. Ako napríklad svedkyňa R. R. uviedla, že pár týždňov pred skutkom zaregistrovala, že sa obžalovaný začal objavovať na rôznych miestach v Y., či už pri obchode, pri ich dome v uličke, keď u nich bola teta (poškodená) na návšteve. Svedok Z. Y. uviedol, že obžalovaný asi mesiac pred skutkom sledoval poškodenú. Poškodená mala v tom čase dovolenku a chodila k nim do Y. na návštevu. Obžalovaného svedok registroval a uviedol, že tento ich sledoval a nebolo dňa, že by tam nebol. Na obsah výpovedí svedkov

a poškodenej o sledovaní zo strany obžalovaného tiež nadväzujú závery znaleckého posudku z odvetvia psychológie o motivácii konania obžalovaného najmä, že sa s rozchodom s poškodenou nevedel zmieriť. Z výpovede poškodenej jednoznačne vyplýva, že obžalovaný nemal súhlas na zdržiavanie sa v jej byte. Kľúče od bytu nemal od nej, musel si ich zaobstarať sám bez jej vedomia. V tejto súvislosti výpoveď obžalovaného o tom, ako si zabezpečil kľúče, prvostupňový súd považoval za nedôveryhodnú. Rovnako na obhajobu obžalovaného, že do bytu išiel s cieľom spory s poškodenou urovnať nenasvedčuje to, že sa v jej byte vlastne ukryl v kúpeľni a poškodenú napadol odzadu, bez slov. Z kamerového záznamu je zrejmé, že sa do miesta svojho bydliska dostavil s neznámym predmetom a je možné predpokladať, že tento potom odniesol v taške, nakoľko z kamerového záznamu vyplýva, že z bytu odišiel po cca 2 minútach s taškou v ruke. Z toho potom vyplýva záver, že obžalovaný prišiel na miesto činu s útočnou zbraňou a s touto aj odišiel a zbavil sa jej na neznámom mieste.

K argumentácii obsiahnutej v odvolaní obhajcu, prioritne odvolací súd uvádza, že sa zaoberal všetkými podstatnými námietkami odvolateľa, pričom zohľadnil aj judikatúru, podľa ktorej je súčasťou práva na spravodlivý proces aj právo na spravodlivý proces aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. To však neznamená, že na každý argument obžalovaného je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Právo na spravodlivý proces nevyžaduje, aby súd vo svojom rozhodnutí reagoval na všetky argumenty prednesené v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na také, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. R 68/2008-i, rozsudok ESLP z 9. decembra 1994 vo veci Ruiz Torija proti Španielskemu kráľovstvu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené závery dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaného Z. V. bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akejkoľvek pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na základe týchto dôkazov ustálený.

Vzhľadom k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky v otázke skutkových zistení v prevažnej miere odkazuje na podrobne rozvedené dôvody rozsudku Špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil.

Najvyšší súd odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu ku skutkovým zisteniam považoval preto za neopodstatnené.

Pokiaľ ide o právne posúdenie tejto trestnej veci rovnako najvyšší súd dospel k záveru, že konanie obžalovaného Z. V. po stránke subjektívnej i objektívnej naplnilo znaky obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d), písm. e), Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, pretože k dokonaniu činu - smrti poškodenej nedošlo. Skutku sa dopustil na osobe svojej manželky, teda v zmysle § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, teda na osobe blízkej a čin spáchal ako odplatu za rozchod. Obžalovaný konal z pomsty v zmysle § 140 písm. b) Trestného zákona. Súčasne spáchal aj prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, pretože neoprávnene vnikol do obydlija iného a tam neoprávnene zotrval, za tým účelom bez súhlasu vlastníčky bytu si zaobstaral kľúče, aby tak vnikol do bytu ľst'ou, teda skutok spáchal závažnejším spôsobom konania - vlámaním. Keďže ide o úmyselný trestný čin, najvyšší súd má taktiež za to, že obžalovaný konal v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona. Obžalovaný chcel svojím konaním porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorým je ochrana ľudského života.

Podľa čl. 15 ods. 1 ústavy každý má právo na život.

Podľa čl. 15 ods. 2 ústavy nikto nesmie byť pozbavený života.

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy obydlie je nedotknuteľné.

Podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života.

K výroku o uloženom treste:

V súvislosti s výrokom o treste najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na základné pravidlá dôležité pri ukladaní trestu, najmä na ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona, ktorý zakotvuje účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od spáchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu, v čom sa odráža zásada individualizácie trestu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorého sa prejavuje prvok represie (zabráneniu trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti, potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Ochrana spoločnosti sa pritom uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia, teda represiou a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trest musí vyjadrovať tiež morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V treste je obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické. Pri úvahách o druhu a výmery trestu je nutné aplikovať tiež ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Výmerou trestu sa pritom rozumie nielen určenie trestu v rámci trestnej sadzby tam, kde je trest takto kvalifikovaný, ale určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu. Rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmery uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona. Osobu páchatel'a je pritom potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach a nemožno obísť ani možnosť jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára, či už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť pritom vždy v súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje, záujmom spoločnosti, štátu, občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestov je nutné vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to princípu zákonnosti trestu a princípu individualizácie trestu.

Pri ukladaní trestu prvostupňový súd prihliadol na závery psychologického znaleckého posudku o predpoklade úspešnej resocializácie obžalovaného, ako aj na to, že ide o jeho prvé odsúdenie.

Špecializovaný trestný súd dospel k záveru, že obžalovaný naplnil zákonné znaky skutkových podstat dvoch trestných činov, z ktorých jeden je zločinom. Ukladal potom trest podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého, ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov.

Prísnejším trestným činom v posudzovanom prípade je obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d), písm. e) Trestného zákona, za ktorý je ustanovený trest odňatia slobody na 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

Prvostupňový súd u obžalovaného zistil poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j) Trestného zákona, pretože pred spáchaním činu viedol riadny život a priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, že spáchal viac trestných činov, prihliadol na to, že obžalovaný sa prísniejšie kvalifikovaného trestného činu dopustil v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, teda trestný čin nedokonal.

Prvostupňový súd zároveň znížil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby s poukazom na § 39 ods. 2 písm. a) a § 39 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, pretože odsudzoval páchatel'a za pokus trestného činu a mal za to, že použitie vyššej trestnej sadzby by bolo pre páchatel'a neprimerane prísné.

Zohľadniac všetky horeuvedené zákonné ustanovenia obžalovanému Z. V. uložil trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov.

Vo vzťahu k výroku o treste najvyšší súd zistil, že prvostupňový súd pri ukladaní trestu nepostupoval dôsledne, keď nesprávne použil ustanovenie § 37 písm. h) Trestného zákona o priťažujúcej okolnosti - spáchanie viac trestných činov a § 36 písm. j) Trestného zákona - o poľahčujúcej okolnosti - viedol pred spáchaním trestného činu riadny život.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8, posledná veta Trestného zákona zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužije v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie.

Je evidentné, že v posudzovanej veci obžalovaný V. spáchal dva trestné činy, z ktorých jeden je zločinom. Bolo potom namieste trest ukladať podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona.

Podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

Čo sa týka aplikácii tzv. asperačnej zásady (§ 41 ods. 2 Trestného zákona) je potrebné uviesť, že napriek niektorým názorom vysloveným bezprostredne po nadobudnutí účinnosti nového Trestného zákona (1. januára 2006) v praxi prevládol názor, že základ pre výpočet uvedený v § 38 ods. 8 Trestného zákona (rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou) sa nepoužije na úpravy sadzieb ani podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona ani podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona.

V posudzovanej veci najprísnejšie trestný je trestný čin - obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d), písm. e) Trestného zákona, za ktorý je ustanovený trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie (teda horná hranica trestnej sadzby neexistuje). Preto prvostupňový súd nepostupoval správne, keď použil ustanovenia o priťažujúcej a poľahčujúcej okolnosti.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje napr. aj na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 104/2009 (R 1/2011) prijaté 14. júna 2010, podľa ktorého spáchanie zbiehajúceho sa trestného činu sa v súlade so zásadou „ne bis in idem“ vyjadrenou v § 38 ods. 1 Trestného zákona nepoužije ako prítlačujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Trestného zákona).

Toto pochybenie však odvolací súd nepovažoval za tak vážne, ktoré by sa odrazilo na postavení obžalovaného, keďže prvostupňový súd použil aj zmiernovacie ustanovenia podľa § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov.

Podľa § 39 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Mimoriadne znížiť trest tak možno za prípravu zločinu alebo za pokus trestného činu, ak v konkrétnom prípade nedosahujú takú závažnosť, ako to predpokladá trestná sadzba ustanovená pre dokonaný trestný čin a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest v zníženej výmere. Povahou prípravy a pokusu je potrebné rozumieť predovšetkým formu konania páchatel'a a napr. aj okolnosti, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

Prvostupňový súd znížil výmeru trestu odňatia slobody o päť rokov, pričom na str. 12 rozsudku uviedol, že takýto trest považoval za primeraný a spravodlivý. Na vyššiu mieru zníženia trestu vzhľadom na absenciu úprimnej ľútosťi a na to, že k nenapraviteľnému následku - smrti poškodenej nedošlo iba vzhľadom na rýchle poskytnutie laickej zdravotníckej a následne aj odbornej zdravotníckej pomoci bez aktívnej účasti obžalovaného, súd nevhliadol primerané dôvody.

Odvolací súd sa nestotožňuje so znížením trestu podľa § 39 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a v tejto súvislosti poukazuje na konanie obžalovaného - potom ako poškodená opustila ich spoločnú domácnosť túto sústavne sledoval a to v X. B. aj v Y.. Obžalovaný nemal súhlas na zdržiavanie sa v byte poškodenej, do bytu vošiel utajeným spôsobom, skryl sa, zaútočil na poškodenú zozadu neznámym bodno-rezným predmetom, pričom útok smeroval na miesta, kde sa nachádzajú životne dôležité orgány, ktorých zasiahnutím napadnutej osobe bezprostredne hrozí smrť. Poškodená sa aktívne bránila, kričala o pomoc a z utrpených poranení začala masívne krváčať, na čo obžalovaný z miesta činu odišiel bez toho, aby jej pomohol. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní neurobil žiadne z vyhlásení uvedených v § 257 Trestného poriadku, svoje konanie neolutoval. Argumentoval dokonca tým, že poškodenej len ublížil na zdraví, a preto neurobil vyhlásenie. Osobnosť obžalovaného vystihuje znalecký posudok urobený v tejto veci znalkyňou z odboru psychológia (č.l. 322a-322af) Mgr. Jolanou Múdrrou, ktorá okrem iného uviedla, že obžalovaný je labilný, so sklonom k impulzivite a výbušnosti, mení svoje výpovede, tieto sa nezhodujú v popise kľúčových udalostí prípadu. Z hľadiska možnosti resocializácie obžalovaného znalkyňa uviedla, že schopnosť resocializácie je zachovaná.

V tejto súvislosti treba dodať, že toto pochybenie odvolací súd napraviť nemohol vzhľadom na absenciu odvolania prokurátora.

Vzhľadom na to, že obžalovaný bol odsúdený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu, súd ho na výkon trestu odňatia slobody správne zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Zákonné a správne je aj uloženie ochranného dohľadu podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona vo výmere dvoch rokov. Z dôvodu odsúdenia obžalovaného za obzvlášť závažný zločin bolo uloženie ochranného dohľadu obligatórne.

K náhrade škody :

Predmetom posudzovaného konania boli i nároky poškodených F. V. na náhradu škody z titulu nemajetkovej ujmy a nároky uplatnené Dôverou, zdravotnou poisťovňou a Sociálnou poisťovňou.

Škodou sa podľa § 124 ods. 1 Trestného zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou na účel Trestného zákona sa rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

Škodou sa rozumie aj ujma na zisku, na ktorý by poškodený inak vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mal nárok, alebo ktorý by mohol odôvodnene dosiahnuť (§ 124 ods. 2 Trestného zákona).

Podľa § 46 ods. 1, veta prvá Trestného poriadku poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

Podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Vzhľadom na definíciu pojmu škoda (§ 46 ods. 1 Trestného poriadku) povinnosť rozhodnúť o jej náhrade v odsudzujúcom rozsudku, ak bol jej nárok riadne uplatnený, sa vzťahuje na škodu majetkovú, morálnu aj inú, aj na porušenie či ohrozenie iných zákonných práv alebo slobôd poškodeného s tým, že pojem „morálna škoda“ vo vzťahu ku škodlivému následku spôsobenému úmyselným násilným trestným činom treba vykladať v súlade s výkladom pojmu „nemajetková ujma“ v občianskom konaní.

Škodou na účely § 287 ods. 1 Trestného poriadku nie je iba majetková škoda, ale treba ňou rozumieť aj nemajetkovú ujmu ako dôsledok porušenia, či ohrozenia iných zákonom chránených práv alebo slobôd trestným činom.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody v adhéznom konaní je nutné rešpektovať hmotnoprávne ustanovenia osobitných predpisov, na ktorých je uplatnený nárok založený a ktorými sa tiež aj riadi. Tieto predpisy špecificky upravujú vznik nároku na náhradu škody, jeho obsah a rozsah, spôsob náhrady. Potom aj pri rozhodovaní o neoprávnených zásahoch do osobnostných práv a právnych prostriedkoch nápravy sa rozhoduje podľa § 11 Občianskeho zákonníka a nasl.

V tomto smere poukazuje odvolací súd na to, že pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú v § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka stanovené iba dve kritériá: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a 2) okolnosti, za ktorých k zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

Pokiaľ ide o okolnosti porušenia práva, tie sú spoľahlivo preukázané vo vzťahu k výroku o vine obžalovaného.

Pokiaľ ide o závažnosť nemajetkovej ujmy treba poukázať na závery znaleckého posudku č. 86/19 znalca z odvetvia súdneho lekárstva (č. l. 297-320) MUDr. Pavla Gavaľa PhD. doplnené jeho výsluchom na hlavnom pojednávaní, konanom 4. augusta 2020. Poranenia, ktoré poškodená utrpela znalec hodnotil ako ťažké, s dobou liečenia 20 - 40 týždňov. Znalec konštatoval narušenie funkcie ľavej ruky poškodenej, ktorá má významne obmedzenú pohyblivosť, čoho dôsledkom je narušená úchopová funkcia ľavej ruky, takže tu ide o trvalé následky poranení vrátane jaziev po 9 bodno-rezných ranách. Ak by poškodenej nebola poskytnutá rýchla laická a následne odborná lekárska

pomoc so zastavením krvácania, bola by v priamom ohrození života v dôsledku masívneho krvácania. Na hlavnom pojednávaní znalec svoje závery doplnil, že ak by násilie pôsobiace na telo poškodenej zo strany útočníka bolo väčšej intenzity (najmä na oblasť hrudníka), mohlo dôjsť k zraneniam ťažkého charakteru, napr. k prebodnutiu srdca, k zraneniu veľkých ciev pľúc, ktoré zranenia by ju bezprostredne ohrozili na živote. Svojím konaním tak obžalovaný zasiahol nielen do práva poškodenej na ochranu jej zdravia, ale zasiahol aj do jej práva na rodinný život a na súkromie tým, že ju sledoval. Poškodenej spôsobil vážnu traumu, ktorá pretrváva v čase rok od skutku. Natrvalo ju obmedzil v bežnom spôsobe života, spôsobil jej trvalé následky (porušenie úchopovej schopnosti ruky).

Svedkyňa poškodená F. V. si v prípravnom konaní 12. februára 2020 uplatnila nemajetkovú ujmu vo výške 70 000 eur (č. l. 96). Lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo 14. augusta 2020 (1115 bodov, 21.84 eur za 1 bod) predložila súdu 19. augusta 2020, teda až v rámci hlavného pojednávania.

Dôvera, zdravotná poisťovňa vyčíslila náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť vo výške 2.444,13 eur (č. l. 338).

Sociálna poisťovňa vyčíslila náhradu škodu sumou 500,80 eur z titulu vyplateného nemocenského poškodenej V. (č. l. 116).

Nároky poškodených (okrem lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia) boli uplatnené nepochybne pred skončením vyšetrovania a tieto ich nároky boli následne prednesené na prvom hlavnom pojednávaní konanom 3. a 4. augusta 2020.

Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Súd je pritom vždy viazaný ústavným princípom proporcionality, v zmysle ktorého odškodnenie má byť dostatočné, dôstojné a adekvátne. S prihliadnutím na konštatované poškodenej F. V. (V.) prvostupňový súd priznal nemajetkovú ujmu v sume 40 000 eur.

Keďže poškodená F. V. v priebehu hlavného pojednávania vyčíslila škodu z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, išlo o oneskorené uplatnenie nároku na náhradu škody, o ktorej prvostupňový súd v tomto štádiu konania nemohol rozhodnúť (§ 46 ods. 3 Trestného poriadku). Preto so zvyškom nároku poškodenú v zmysle § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal na civilný proces.

Poškodení Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. a Sociálna poisťovňa si riadne a včas uplatnili prostredníctvom splnomocnencov náhradu škody, ktorú im prvostupňový súd v plnej výške priznal.

Takéto odškodnenie je potrebné považovať za dostatočné, dôstojné a adekvátne, v plnom súlade s ústavným princípom proporcionality.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom v pomere 3:0.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

